

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Даценка Геннадія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 29 Закону України „Про Державний бюджет України на 2026 рік“

Київ
2 червня 2026 року
№ 130-2(І)/2026

Справа № 3-108/2026(240/26)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Барабаша Юрія Григоровича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Даценка Геннадія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 29 Закону України „Про Державний бюджет України на 2026 рік“ від 3 грудня 2025 року № 4695–ІХ (Відомості Верховної Ради України, 2026 р., №№ 7–9, ст. 14).

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Даценко Г.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46, частині першій статті 55, частині першій

статті 58 Конституції України (конституційність) статтю 29 Закону України „Про Державний бюджет України на 2026 рік“ від 3 грудня 2025 року № 4695–ІХ (далі – Закон).

Статтею 29 Закону визначено, що „у 2026 році доплата непрацюючим пенсіонерам, які постійно проживають у зоні безумовного (обов’язкового) відселення та в зоні гарантованого добровільного відселення, встановлюється за умови, що такі особи проживали або працювали у зоні безумовного (обов’язкового) відселення або в зоні гарантованого добровільного відселення станом на 26 квітня 1986 року чи у період з 26 квітня 1986 року до 1 січня 1993 року, у зв’язку з чим особі надано статус особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, у розмірі 2595 гривень.

Особам, які після аварії на Чорнобильській АЕС (26 квітня 1986 року) самостійно або у встановленому законодавством порядку за направленнями обласних державних адміністрацій змінили місце проживання за межі зон безумовного (обов’язкового) відселення або гарантованого добровільного відселення та в подальшому повернулися на постійне місце проживання до цих зон, а також особам, які зареєстрували своє місце проживання чи переїхали на постійне місце проживання до зазначених зон після аварії на Чорнобильській АЕС, доплата за проживання в таких зонах не встановлюється.

Виплата доплати за проживання у зоні безумовного (обов’язкового) відселення та в зоні гарантованого добровільного відселення непрацюючим пенсіонерам припиняється після залишення особою свого місця постійного проживання на зазначених територіях та декларування/реєстрації місця проживання за межами зон безумовного (обов’язкового) відселення та зон гарантованого добровільного відселення, що підтверджується відомостями Єдиного державного демографічного реєстру та інших державних реєстрів, а також у разі працевлаштування (зайнятості) особи за межами зони безумовного (обов’язкового) відселення та зони гарантованого добровільного відселення, що підтверджується відомостями Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Для встановлення виплат, передбачених цією статтею, Пенсійному фонду України забезпечити звірення відомостей про постійне місце проживання одержувачів доплати за проживання у зоні безумовного (обов'язкового) відселення та в зоні гарантованого добровільного відселення із відомостями Єдиного державного демографічного реєстру та інших державних реєстрів для продовження чи припинення відповідних виплат, а також приведення розмірів доплати за проживання у зоні безумовного (обов'язкового) відселення або в зоні гарантованого добровільного відселення та пенсійних виплат у відповідність із цією статтею“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

У зв'язку з набранням чинності Законом Головне управління Пенсійного фонду України в Житомирській області (далі – Управління) на підставі статті 29 Закону припинило із 1 січня 2026 року нарахування Даценку Г.В. підвищення до пенсії, установленого статтею 39 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ.

Даценко Г.В., вважаючи такі дії Управління свавільними та незаконними, звернувся до суду із заявою про встановлення судового контролю за виконанням судового рішення в його справі, а саме постанови Сьомого апеляційного адміністративного суду від 10 червня 2024 року.

Житомирський окружний адміністративний суд ухвалою від 6 березня 2026 року у задоволенні заяви Даценка Г.В. про встановлення судового контролю відмовив, указавши, що: Управління ухвалило рішення про припинення виплати підвищення до пенсії на підставі статті 29 Закону, законодавчі зміни не належали до предмета оцінки спірних правовідносин та відбулися після ухвалення судового рішення у справі Даценка Г.В.; предметом правової оцінки не було рішення Управління щодо перерахунку пенсії Даценка Г.В. після 1 січня 2026 року з урахуванням змін у законодавстві

України; у цьому випадку має місце виникнення нових спірних правовідносин, пов'язаних зі змінами у законодавстві України.

Сьомий апеляційний адміністративний суд постановою від 18 березня 2026 року апеляційну скаргу Даценка Г.В. залишив без задоволення, а ухвалу Житомирського окружного адміністративного суду від 6 березня 2026 року – без змін.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 15 квітня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Даценка Г.В. на вказані судові рішення, оскільки не передбачено можливості касаційного оскарження ухвали суду першої інстанції, постановленої за результатом розгляду заяви про встановлення судового контролю за виконанням судового рішення, а також постанови суду апеляційної інстанції, ухваленої в порядку апеляційного перегляду такої ухвали суду.

Автор клопотання вважає, що положення статті 29 Закону порушують гарантоване право на соціальний захист; погіршують його правове становище, звужуючи зміст та обсяг передбаченого спеціальним законом соціального права; ставлять його у нерівне та дискримінаційне становище порівняно з іншими особами, що проживають на радіоактивно забрудненій території; не забезпечують дотримання принципу обов'язковості судового рішення, порушуючи право на судовий захист; скасовують раніше набуте за спеціальним законом соціальне право.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності статті 29 Закону, Даценко Г.В. посилається на Конституцію України, Закон, Закон України „Про судоустрій і статус суддів“, рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); із дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77).

Зі змісту конституційної скарги, ухвали Житомирського окружного адміністративного суду від 6 березня 2026 року, постанови Сьомого апеляційного адміністративного суду від 18 березня 2026 року, яку Даценко Г.В. вважає остаточним судовим рішенням у своїй справі, вбачається, що Житомирський окружний адміністративний суд не застосував статтю 29 Закону як підставу для відмови у задоволенні заяви про встановлення судового контролю за виконанням судового рішення, а лише зачитував цю статтю Закону для встановлення факту зміни законодавчого регулювання у правовідносинах; у зв'язку із законодавчими змінами Управління припинило нарахування Даценку Г.В. підвищення до пенсії із 1 січня 2026 року, проте дії Управління він не оскаржив до суду. Отже, автор клопотання не вичерпав усіх національних засобів юридичного захисту, оскільки припинення нарахування підвищення до

пенсії із врахуванням законодавчих змін не було предметом розгляду в судах системи судоустрою України.

Із наведеного випливає, що автор клопотання не дотримав вимог частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Даценка Геннадія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 29 Закону України „Про Державний бюджет України на 2026 рік“ від 3 грудня 2025 року № 4695–ІХ на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**